

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Právnická fakulta
Ústav medzinárodného práva a európskeho práva

Návrh tém rigorózných prác zo študijných predmetov

Európske právo
a
Súdny systém Európskej únie

1. Vzťah všeobecných súdov Slovenskej republiky a Súdneho dvora Európskej únie

Relationship between the courts of the Slovak Republic and the Court of Justice of the EU

Anotácia v SJ:

Všeobecné súdy členských štátov EÚ plnia pri uplatňovaní práva Európskej únie dôležitú úlohu. Pri kladení prejudiciálnych otázok Súdneho dvoru navyše prispievajú k jeho výkladu a objasňovaniu vzťahu práva Európskej únie a vnútroštátneho práva. Téma rigorózneho práce sa zameriava na rozličné aspekty vzťahu všeobecných súdov Slovenskej republiky a Súdneho dvora EÚ.

Anotácia v AJ:

Ordinary courts of EU Member States play an important role in the application of EU law. Moreover, they contribute to its interpretation and clarification of the relationship between EU law and national law by referring preliminary questions to the Court of Justice. The topic focuses on different aspects of the relationship between ordinary courts of the Slovak Republic and the Court of Justice of the EU.

2. Uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie v členských štátoch Európskej únie

Application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the Member States of the EU

Anotácia v SJ:

Ustanovenia Charty základných práv EÚ sú pre členské štáty záväzné vtedy, ak vykonávajú právo Únie. Vnútroštátne súdy by tak v situáciách, kedy je na nimi rozhodovaný spor uplatniteľné právo Únie, mali v otázkach súvisiacich s problematikou základných práv ako referenčné kritérium používať Chartu základných práv EÚ. Miera a spôsob jej uplatňovania sa však v jednotlivých členských štátoch môže líšiť, preto sa téma zameriava na to, ako by Charta v členských štátoch EÚ mala byť uplatňovaná, ale aj na skutočný súčasný stav jej uplatňovania.

Anotácia v AJ:

Provisions of the Charter of Fundamental Rights of the EU are binding on the Member States when they are implementing Union law. National courts should therefore in cases when the EU law is applicable on a dispute

pending before them, in questions related to fundamental rights, use the Charter of Fundamental Rights of the EU as a point of reference. The degree of its application may be, however, different, therefore the topic focuses on how the Charter should be applied in the EU Member States as well as on actual degree of its application.

3. Právo Európskej únie v konaní o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

European Union law in proceedings on the compatibility of legal regulations before the Constitutional Court of the Slovak Republic

Anotácia v SJ:

Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie sa právo EÚ stalo súčasťou slovenského právneho poriadku. Ústavný súd SR ako súdny orgán rozhodujúci o súlade vnútroštátnych právnych predpisov s právom EÚ by mal preto v oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti práva Únie, používať ako referenčné kritérium pre posúdenie súladu vnútroštátneho práva s právnymi predpismi vyššej právnej sily právo EÚ. Téma sa preto zameriava na to, akým spôsobom je právo EÚ využívané v konaní o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom SR.

Anotácia v AJ:

After the accession of the Slovak Republic to the European Union, EU law became a part of Slovak legal order. Constitutional Court of the Slovak Republic as a judicial body deciding on compatibility of national legislation with EU law should therefore in fields which fall under the scope of EU law application use as a point of reference, for deciding on compatibility of national legislation with legal rules having higher legal force, EU law. The topic therefore focuses on means by which EU law is used in proceedings on the compatibility of legal regulations before the Constitutional Court of the Slovak Republic.

4. Posilnená spolupráca členských štátov na príklade Európskej prokuratúry

Enhanced cooperation of Member States on the example of the European Public Prosecutor's Office

Anotácia v SJ:

Podľa článku 20 Zmluvy o Európskej únii môžu členské štáty EÚ využiť inštitút posilnenej spolupráce v niektorých oblastiach s využitím inštitúcií Únie, pričom štáty, ktoré si neprajú takúto spoluprácu nadviazať, sa na nej nemusia zúčastňovať. Tento inštitút bol využitý aj v prípade zriadenia Európskej prokuratúry. Téma sa venuje rozličným aspektom posilnenej spolupráce v nadväznosti na jednotlivé etapy procesu vzniku Európskej prokuratúry.

Anotácia v AJ:

According to the Article 20 of the Treaty on the European Union, Member States may make use of the institute of enhanced cooperation in certain fields while using the institutions of the Union and States which do not want to engage in such cooperation, do not need to participate in it. This institute was used while establishing European Public Prosecutor's Office (EPPO) as well. The topic focuses on different aspects of enhanced cooperation in relation to different stages of the EPPO's establishment.

5. Európska prokuratúra v podmienkach Slovenskej republiky – je vnútroštátna právna úprava v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939?

The European Public Prosecutor's Office in the Slovak Republic – is the national law in conformity with the Regulation (EU) 2017/1939?

Anotácia v SJ:

Cieľom rigorózneho práce je zamerať sa na implementáciu v podmienkach Slovenskej republiky a zhodnotiť, či je vnútroštátna právna úprava v plnom súlade s nariadením Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry alebo je možné identifikovať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré sú v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z nariadenia. Téma sa zameriava aj na praktické otázky a problémy fungovania Európskej prokuratúry na území Slovenskej republiky.

Anotácia v AJ:

The aim of the thesis is to evaluate whether the national legislation is in full compliance with the Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office or it is possible to identify provisions of national law that are in conflict with the requirements arising from the regulation. The topic concerns also practical issues and problems of the functioning of the European Public Prosecutor's Office on the territory of the Slovak Republic.

6. Vystúpenie členského štátu z Európskej únie (čl. 50 ZEÚ) na príklade BREXIT-u

Withdrawal of a Member State from the European Union (Art. 50 TEU) on the example of BREXIT

Anotácia v SJ:

Podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii sa každý členský štát môže rozhodnúť vystúpiť z Únie v súlade so svojimi ústavnými požiadavkami. Doposiaľ túto možnosť využilo len Spojené kráľovstvo, vystúpenie ktorého sprevádzali početné rokovania ako aj viacnásobné predĺženie lehoty podľa článku 50 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii. Téma sa zameriava na posúdenie jednotlivých aspektov tzv. BREXIT-u v kontexte článku 50 Zmluvy o Európskej únii a práva Európskej únie vo všeobecnosti.

Anotácia v AJ:

According to the Article 50 of the Treaty on the European Union, any Member State may decide to withdraw from the Union in accordance with its own constitutional requirements. Until now, only the United Kingdom has made use of this possibility and its withdrawal was accompanied by numerous negotiations and several extensions of the period according to the Article 50 (3) of the Treaty on the European Union. The topic focuses on examination of different aspects of BREXIT in the light of the Article 50 of the Treaty on the European Union and EU law in general.

7. Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika EÚ na pozadí vojnového konfliktu na Ukrajine

Common foreign and security policy of the EU on the background of war conflict in Ukraine

Anotácia v SJ:

V oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky má Európska únia obmedzené právomoci v porovnaní s jej právomocami v iných oblastiach jej činnosti. Zámerom práce na uvedenú tému je analyzovať a zhodnotiť adekvátnosť súčasných právomocí Únie v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky pri riešení problémov spojených s vojnovým konfliktom na Ukrajine.

Anotácia v AJ:

In the area of common foreign and security policy the European Union has limited powers comparing to its powers in other areas of its activity. The focus of the work on presented topic is to analyse and to evaluate the adequacy of current powers of the EU in the field of common foreign and security policy in solving the problems connected with the war conflict in Ukraine.

8. Prostriedky kybernetickej bezpečnosti podľa práva EÚ

Means of cyber-security according to EU law

Anotácia v SJ:

Nezastupiteľné miesto v rámci neustáleho procesu vývoja a využívania informačných a komunikačných technológií zohrávajú bezpečnostné opatrenia rôzneho charakteru a nimi tvorený systém zabezpečenia kybernetickej bezpečnosti. Na úrovni EÚ došlo k prijatiu viacerých opatrení zameraných na posilnenie odolnosti kybernetického systému a podporu konkurencieschopného a inovačného odvetvia kybernetickej bezpečnosti v Európe. Okrem právnej úpravy prijatej na úrovni EÚ, týkajúcej sa okrem iného sieťovej a informačnej bezpečnosti a útokov na informačné systémy, Európska únia reagovala na narastajúci počet kybernetických útokov aj kreovaním špecializovaných subjektov, napr. Agentúry Európskej únie pre sieťovú a informačnú bezpečnosť (ENISA), Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite v rámci Europolu a tímu EÚ pre reakciu na núdzové počítačové situácie (CERT-EU). Téma sa zameriava na tento načrtnutý právny a inštitucionálny rámec EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti, jeho analýzu a jeho účinnosť v boji proti kybernetickým útokom.

Anotácia v AJ:

In the continual process of development and use of information and communication technologies, security measures of different nature and a system of ensuring cyber-security formed by them is of crucial importance. On the European Union level, several measures were adopted with the aim to strengthen the resilience of cyber-system and the support of competitive and innovative field of cyber-security in Europe. Apart from legal regulation adopted on the EU level regarding inter alia network and information security and attacks against information systems, the EU responded to increasing number of cyber-attacks also by creating specialized authorities such as the European Union Agency for Cybersecurity (ENISA), the European Cybercrime Centre within the Europol and the Computer Emergency Response Team (CERT-EU). The topic focuses on this legal

and institutional framework of the EU in the field of cyber-security, its analysis and its effectiveness in the fight against cyber-attacks.

9. Ochrana právneho štátu v rámci fungovania EÚ

The protection of the rule of law principles within the EU

Anotácia v SJ:

Právny štát je v zmysle čl. 2 Zmluvy o EÚ jednou z hodnôt, na ktorých sú založené existencia a fungovanie EÚ. Súčasťou súčasného únievého právneho rámca sú viaceré mechanizmy a prostriedky smerujúce k predchádzaniu a náprave porušenia zásad právneho štátu zo strany členských štátov EÚ (napr. mechanizmus v zmysle čl. 7 Zmluvy o EÚ). Ochrana zásad právneho štátu je v ostatnom čase presadzovaná aj prostredníctvom konaní pred Súdnyim dvorom EÚ a to konania o porušení povinnosti vyplývajúcej pre členský štát zo zmlúv v zmysle čl. 258 a nasl. Zmluvy o fungovaní EÚ a konania o prejudiciálnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Zámerom spracovania práce na uvedenú tému je poukázať na jednotlivé zásady právneho štátu, objasniť skutočnosti naznačujúce ich porušenie a podrobiť analýze jednotlivé únievé mechanizmy ochrany zásad právneho štátu a zhodnotiť ich účinnosť.

Anotácia v AJ:

The Rule of Law is within the wording of Art. 2 of the Treaty on European Union one of the value, on which the existence and functioning of the EU are founded. Current EU legal framework encompasses several mechanisms and means leading to prevent and restore the violation of the principles of “rule of law” by the Member States (for example the mechanism envisaged by the Art. 7 of the Treaty on the EU). The protection of the “rule of law” principles has started to be promoted by the procedures before the Court of Justice during the last years, by the proceeding on fulfilling an obligation under the EU law according to Art. 258 of the Treaty on the functioning of the EU and preliminary ruling proceeding according to Art. 267 of the Treaty on the functioning of the EU. The aim of the thesis written on the topic is to describe the respective principles of the “rule of law”, outline the facts signalling their breach and to analyse respective current EU law mechanisms protecting of the “rule of law” principles and to evaluate their effectiveness.

V zmysle čl. 4 ods. 3 Poriadku konania rigorózných skúšok na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnickej fakulte môže uchádzač požiadať aj o spracovanie vlastnej témy mimo ponúkaného zoznamu tém rigorózných prác.

Košice 22.09.2025

prof. JUDr. Martina Jánošíková, Ph.D., v. r.
riaditeľka
Ústavu medzinárodného práva a európskeho práva

prof. JUDr. Miroslav Štrkolec, Ph.D., v. r.
dekan fakulty